

PRAMENY A LITERATURA

| Literatura:

- 80 let podnikové horní školy 1874 –1954. Online: <https://www.spseiostrava.cz/cs/o-skole/35-historie-skoly/historie-skoly-clanky/15-80-let-podnikove-horni-skoly-1874-1954>, stav k 1. 7. 2020).
- ADAMOVIČ, Ivan – NEFF, Ondřej: *Slovník české literární fantastiky a science fiction*. Praha 1995.
- BAJGAR, Zdeněk: *Zázraky lidské solidarity: Akce Budujeme Slezsko*. [Krásné Pole] 2015.
- BARDONĚ, Ladislav: *První horní škola v Ostravě vznikla před 140 lety*. (Online: <http://www.rs.hornicky-klub.info/view.php?cislocclanku=2015010001>, stav k 1. 7. 2020).
- BIERMANN, Gottlieb: *Geschichte des Protestantismus in Österreichisch-Schlesien*. Prag 1897.
- BENDA, Jan: *Útěky a vyhánění z pohraničí českých zemí 1938–1939*. Praha 2013.
- BINAR, Aleš: *Opava 1989 ve vzpomínkách*. Opava 2009.
- BORÁK, Mečislav: *Joža Vochala a slezský odboj*. Práce a studie Muzea Beskyd 8, 1994, s. 28–34.
- BORTLOVÁ, Hana – HLAVÁČEK, Jiří (eds.): *Mezi státním plánem a badatelskou svobodou: československá etnografie a folkloristika ve vzpomínkách pamětníků*. Praha 2018.
- DLOUHÝ, Jaromír: *Alois Adamus*. Zpravodaj Ostravského muzea 2, 1997, č. 1, s. 19–21
- DLOUHÝ, J.: *Oldřich Dušek*. Zpravodaj Ostravského muzea 3, 1998, č. 2, s. 24–25.
- DOFKOVÁ, Aneta: *Historie báňského vzdělávání v České republice po roce 1989*. Bakalářská diplomová práce Vysoké školy báňské – Technické univerzity, Ostrava 2018. (Online: https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/130121/DOF0011_HGF_B2110_2101R004_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=n; <http://www.rs.hornicky-klub.info/view.php?cislocclanku=2015010001>, stav k 1. 7. 2020).
- DRAGONOVÁ, Martina – SZTURCOVÁ, Monika: *Kramářské tisky ze sbírky Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea v Opavě*. Opava 2019.

- Drahošlav GAWRECKI. In: Kalendárium regionálních osobností (Havířov a okolí) 2008. Havířov 2008.
- EMMERT, František: *Češi ve wehrmachtu. Zamlčované osudy*. Praha 2005.
- FICEK, Viktor: *Slezský ústav ČSAV v Opavě 1948–1968*. Ostrava 1969.
- FICEK, V.: *Z rodného kraje*. Ostrava 1977.
- Franku Wollmanovi k sedmdesátinám: sborník prací*. Praha 1958.
- GÁBA, Petr: „Takové mezi sebou nechceme!“ Formování negativního obrazu špatného pracovníka v hornictví a jeho prezentování na stránkách Havířské pravdy. *Historica: revue pro historii a příbuzné vědy* 2, 2011, č. 1, s. 60–66.
- GAWRECKÁ, Marie – VALEČEK, Michal: *Jak se žilo v Opavě před Velkou válkou a v době první republiky: paměti opavského rodáka Stanislava Petříka*. Opava 2016.
- GROBELNÝ, Andělín: *Německé bádání o východní a jihovýchodní Evropě 1938–1945 (Se zaměřením na jeho centrum ve Slezsku)*. In: *Průmyslové oblasti 5*. Ostrava 1975, s. 5–74.
- GRŮZA, Lukáš: „Radostná země“ a její místo v etnografické publicistice. *S anotovanou bibliografií časopisu*. Magisterská diplomová práce, Masarykova univerzita, Brno 2010. (Online: https://is.muni.cz/th/pz7ct/diplomova_prace.pdf, stav k 1. 7. 2020).
- HÁJEK, Emil: *Ostravsko za války. Krvavý Matuschka. Boje o Těšínsko*. Kunčičky 1930.
- HANIČÁK, Ondřej – KOLÁŘ, Ondřej (eds.): *140 let Matice opavské: vybrané kapitoly z dějin české národnostní emancipace ve Slezsku*. Opava 2017.
- HAZUCHOVÁ, Karolína: *Ervín Tengler pohledem písemné pozůstalosti*. *Slezský sborník* 115, 2017, č. 1, s. 79–98.
- HOFFMANNOVÁ, Jaroslava – PRAŽÁKOVÁ, Jana: *Biografický slovník archivářů českých zemí*. Praha 2000.
- HOMAN, Aleš: *Moravská Ostrava jako útočiště uprchlíků z německého a polského záboru na podzim roku 1938*. In: *Ostrava: příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska 21*. Ostrava 2003, s. 221–239.
- HORÁKOVÁ, Jana – POLÁKOVÁ, Kamila: *Historie vzniku fondu vzpomínek pamětníků v Muzeu revolučních bojů a osvobození*. *Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické* 60, č. 3, 2011, s. 243–253.
- HŘÍBEK, Jan: *K úloze KSČ ve vývoji ekonomiky Ostravska v letech 1945–1948*. [Ostrava] 1974.
- HUDSKÝ, Jaroslav: *Klášteří Hradisko 1914–1918: [střípky z historie c. a k. vojenské nemocnice, jejich poboček a ostatních nemocnic a lazaretů v Olomouci během Velké války]*. Brno 2012.
- JAKL, Tomáš: *Květen 1945 v českých zemích: pozemní operace vojsk Osy a Spojenců*. Praha 2004.

- JANÁK, Dušan – KOKOŠKA, Stanislav a kol.: *Průmyslové dělnictvo v českých zemích v letech 1938–1948*. Praha 2019.
- JANÁK, D.: *Neklidná hranice. (Slezské pohraničí v letech 1945–1947) I*. Časopis Slezského zemského muzea – B, roč. 42, 1993, č. 1, s. 63–75
- JANÁK, D.: *Nevydařená výprava. Českoslovenští horníci v sovětském Rusku 1921–1922*. Slovanský přehled 103, 2017, č. 1, s. 11–63.
- JANÁK, D.: *Zapomenutá stávka: o stávce ve Slezských bavlnářských závodech ve Frýdku v srpnu 1948*. Slezský sborník 114, 2017, č. 1, s. 115–143.
- JEMELKA, Martin (ed.): *Lidé z kolonií vyprávějí své dějiny*. Ostrava 2009.
- JIRÁSEK, Zdeněk – KRÖMER, Tomáš (eds.): *Alois Kacíř (1897–1972): život a dílo*. Opava 2018.
- JIRÁSEK, Zdeněk: *„Ocelová koncepce“ hospodářství českých zemí 1947–1953*. Opava 2014.
- JIRÁSEK, Zdeněk – KREMPL, Aleš: *Průběh osídlování Bruntálska a Krnovska v letech 1948–1960*. Slezský sborník 114, 2016, č. 2, s. 57–79.
- JIRÍK, Karel – KNOB, Stanislav: *Život a dílo Petra Cingra (1850–1920)*. Ostrava 2015.
- JUŘICA, Martin: *Vražda petřvaldského starosty Grygara v roce 1933*. Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy 29, 2003, č. 1, s. 20–21.
- KALUS, Jaromír: *Slezský ústav a výzkum dějin Slezska*. In: *Slezsko v dějinách českého státu. Sborník příspěvků z vědecké konference, pořádané pod záštitou prezidenta České republiky Václava Havla u příležitosti 50. výročí Slezského ústavu SZM v Opavě. Šenov 1998*, s. 9–12.
- KALUS, J.: *Sto let od narození MUDr. Jaromíra Kaluse*. Vlastivědné listy Slezska a Severní Moravy 37, 2011, č. 2, s. 40–41.
- KARBUSICKÝ, Vladimír: *Dělnické písně*. Praha 1958.
- KARBUSICKÝ, V.: *Tradiční hornické písně na Kladensku*. Československá etnografie 7, č. 1, 1959, s. 14–28.
- KAŠKA, Václav: *Neukáznění a neangažovaní: disciplinace členů Komunistické strany Československa v letech 1948–1952*. Praha 2014.
- KNAPÍK, Jiří – FRANC, Martin a kol.: *Mezi pionýrským šátkem a mopedem. Děti, mládež a socialismus v českých zemích 1948–1970*. Praha 2018.
- KNAPÍK, Jiří – KNAPÍKOVÁ, Jaromíra: *Bohumil Sobotík (1905–1966): historik, organizátor a slezský patriot*. Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy 31, 2005, č. 1, s. 25–28.
- KNAPÍK, J. – KNAPÍKOVÁ, J.: *„Slezský konzulát“ v Praze: od Slezanu ke Slezskému kulturnímu ústavu 1906–1945*. Opava 2010.
- KNAPÍK, J.: *Slezský studijní ústav v Opavě 1945–1958: proměny vědeckého pracoviště v regionu*. Praha 2004.

- KNAPÍK, J.: *Slezský kulturní ústav v Praze 1945–1947. Struktura, osobnosti a cíle.* Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické 64, 2015, č. 2, s. 165–176.
- KNAPÍKOVÁ, Jaromíra: *Matice opavská. Spolek, osobnosti a národní snahy ve Slezsku 1877–1948.* Opava 2007.
- KNAPP, Viktor: *Proměny času.* Praha 1998.
- KOLÁŘ, Ondřej: *Alois Adamus o konfiskaci statků „markýze Gera“.* In: MAREK, Pavel (ed.): *Historik a jeho dílo: kniha věnovaná 80. výročí narození prof. PhDr. Miloše Trapla, CSc.* Olomouc 2015, s. 264–270.
- KOLÁŘ, O. (ed.): *Jan Rohel: Vzpomínky slezského učitele na léta republiky a okupace.* Opava 2019.
- KOLÁŘ, O.: *Memoáry Jana Rohla jako pramen ke každodennosti moravsko-slezského pomezí desátých a dvacátých let 20. století.* Časopis Slezského zemského muzea, série B- vědy historické 69, 2020, č. 1, s. 64–71.
- KOLÁŘ, O.: *Ostravská operace 1945.* Brno 2019.
- KOLÁŘ, O. a kol.: *Slezsko znovuzrozené: K 70. výročí návštěvy prezidenta ČSR dr. Edvarda Beneše v Hrabyni.* Hrabyně 2016.
- KOLÁŘ, O.: *Výzkumy národnostní problematiky ve Slezském ústavu v Opavě.* In: *Výzkumné ústavy, menšiny a právo* (V tisku).
- KOLÁŘ, Ondřej – RUSEK, Tomáš: *K perzekuci českých důlních úředníků na Těšínsku za první světové války.* Těšínsko 60, 2017, č. 1, s. 31–44.
- KOLÁŘOVÁ, Ivana – KOLÁŘ, Ondřej: *K okolnostem potlačení tzv. orlovské stávký v roce 1925.* Těšínsko 59, č. 1, 2016, s. 47–56
- KORBELÁŘOVÁ, Irena – ŽÁČEK, Rudolf: *Velká Ostrava. 75. výročí sloučení ostravských obcí.* Šenov 1999.
- KRYSTÝNEK, Jiří: *Valašsko a Těšínsko v dramatech Františka Sokola Tůmy.* (Online: https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/120931/Spisy-FF_181-1973-1_31.pdf, stav k 1. 7. 2020).
- KŘENOVSKÁ, Věra: *Vznik a rozvoj Městského muzea v Opavě (1896–1945).* Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy 33, 2007, č. 1, s. 16–19.
- KUDĚLKA, Milan: *Leopold Jan Šeršík (1747–1814) Život a dílo.* Ostrava 1957.
- KUDĚLKA, Milan – ŠIMEČEK, Zdeněk a kol.: *Československé práce o jazyce, dějinách a kultuře slovanských národů od r. 1760.* Praha 1972.
- KUCHAŘ, Lumír: *Zemřel prof. Ing. Josef Teindl, DrSc.* Sborník vědeckých prací Vysoké školy báňské v Ostravě. Řada hutnická 18, 1972, č. 1, 125–128.
- MAJER, Jiří: *Ke 150letému jubileu zřízení Vysoké školy báňské (1849–1999).* Studie z dějin hornictví 29, 2000, s. 51–56.
- MARIÁNEK, Vladimír: *KSC na Ostravsku v době 5. sjezdu.* Ostrava 1962.

- MARIÁNEK, V. (ed.): *Ostravsko-karvinský revír ve statistikách (1922–1938)*. Výbor ze statistik Ředitelské konference OKR. Ostrava 1961.
- MARTINEK, Libor: *Óndra Lysohorsky*. Wrocław 2016.
- MARYNČÁK, Richard: *Protifašistické anekdoty z Těšínska a od jinud*. Ostrava 1965.
- MYŠKA, Milan: *Vilém Jičínský: životní příběh českého montanisty v ostravsko-karvinském revíru*. Ostrava-Opava 2006.
- NENIČKA, Lubomír: *Druhá republika na Ostravsku 1938–1939*. Opava 2010.
- NOR, A. C.: *Život nebyl sen I*. Brno 1994.
- OLŠÁKOVÁ, Doubravka: *Věda jde k lidu! Československá společnost pro šíření politických a vědeckých znalostí a popularizace věd v Československu ve 20. století*. Praha 2014.
- Památce Adolfa Turka* (Online: <http://www.lysahora.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=135336>, stav k 1. 7. 2020).
- PAVLÍČEK, Jaromír: *Opavské Slezsko v boji proti nacistické okupaci 1938–1945*. Opava 2003.
- PAVLIŇÁK, Petr: *Helena Salichová*. Ostrava 2009.
- PAVLIŠTÍK, Karel: *Zdeněk Mišurec pětasedmdesátiletý*. Acta musealia muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně: články a studie, musealia, personalia 1, 2001, č. 1, s. 103.
- PELIKÁNOVÁ, Gabriela: *Ne každý kraj má svého Tlapáka*. In: Ostrava: příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska 30, Ostrava 2016, s. 221–250.
- PERNES, Jiří: *Mládež vede Brno. Otto Šling a jeho brněnská kariéra (1945–1950)*. Soudobé dějiny 11, 2004, č. 3, s. 45–60.
- PEŠTA, Pavel: *Vojtěch Martínek*. (Online <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/show-Content.jsp?docId=805>, stav k 1. 7. 2020).
- PFEFFER, Vladimír: *K problematice sbírkotvorné činnosti Památníku Petra Bezruče v Opavě I*. Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické 42, 1993, č. 2, s. 178–187.
- PILAROVÁ, Terezie: *Deutsche Volksliste – záchrana nebo zrada? Problematika státního občanství obyvatel Těšínska v období 2. světové války a po jejím skončení*. Magisterská diplomová práce, Univerzita Palackého, Olomouc 2013. (Online: https://theses.cz/id/rd8tph/Diplomov_prce.pdf, stav k 1. 7. 2020).
- PITRONOVÁ, Blanka: *Proces, který otřásl Ostravskem*. Ostrava 1992.
- PODŽORNÝ, Jakub: *Vybrané aspekty druhé světové války na Těšínsku – drama tří národů*. Bakalářská diplomová práce, Univerzita Pardubice, Pardubice 2018.
- Průmyslové oblasti: sborník prací*. Ostrava 1969.
- RODAN, Kamil: *Neslavně slavné narozeniny páně Hauerovy*. Slezský sborník 113, 2015, č. 2, s. 389–393.

- Ředitelé školy od roku 1874 (Online: <https://www.spseiostrava.cz/cs/o-skole/historie-skoly/35-historie-skoly-clanky>, stav k 1. 7. 2020).
- ŘÍČAN, Rudolf: *Evangelická církev na Těšínsku*. Křesťanská revue 26, 1959, s. 139–144.
- SOMMER, Karel: *UNRRA a Československo*. Opava 1993.
- SPYRA, Janusz: *Leopold Jan Szersznik (1747–1814), prekursor muzealnictwa na Śląsku i jego działania premuzealne od 1790 r.* Cieszyńskie Studia Muzealne 1, 2003, s. 17–32.
- STEINER, Jan: *Za jednotnou frontu proti kapitálu: základní otázky vedení třídních bojů a politiky KSČ v ostravské průmyslové oblasti v letech 1924–1925*. Ostrava 1969.
- STOLARÍK, Ivo: *Kulturní rada pro širší Ostravsko a hudební život Ostravy po první světové válce*. Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické 41, 1992, č. 2, s. 149–159.
- SULDOVSKÝ, Antonín a kol., *50 let Archivu města Ostravy*. In: Ostrava, sborník příspěvků k dějinám a výstavbě města 6, Ostrava 1973, s. 9–68.
- ŠÍL, Jiří: *Vincenc Prasek (1843–1912): má vůle je mým osudem*. Opava 2010.
- ŠOPÁK, Pavel (ed.): *Andějn Grobelný: Vzpomínky*. Opava 2017.
- ŠOPÁK, P.: *Civilizace – kultura – osvěta: situace českého Slezska a Ostravska v letech 1918–1938*. In: KOLÁŘ, Ondřej a kol.: *Slezsko a Ostravsko v Masarykově republice*. Opava 2018, s. 48–67.
- ŠOPÁK, P.: *Hana Podešvová-Dymerová (k třicátému výročí úmrtí)*. Slezský sborník 117, 2019, č. 1, s. 135–135.
- ŠOPÁK, P.: *Josef Bilan Šinovský mezi Českým Slezskem a komunistickou stranou*. Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis 10, 2017, s. 213–219.
- ŠOPÁK, P. (ed.): *Leopold Peřich: Texty*. Opava 2007.
- ŠOPÁK, P. (ed.): *Neklidné století: České Slezsko a Ostravsko od první světové války do listopadu '89*. Opava 2015.
- ŠOPÁK, P.: *Město muzeí: Opava 1814–1989*. Opava 2016.
- ŠOPÁK, P.: *Milan Rusinský a jeho generace (k 100. výročí narození)*. Časopis Slezského zemského muzea, série B – vědy historické 58, 2009, č. 3, s. 274–280.
- ŠOPÁK, P.: *Opavská léta Karla Černoohorského*. Acta Musei Moraviae – scientiae sociales = Časopis Moravského zemského muzea - vědy společenské 91, 2006, č. 1–2, s. 155–165.
- ŠOPÁKOVÁ, Marta: *Role výzkumu a osvěty v zemědělství českého Slezska v I. polovině 20. století: příklad Aloise Kacíře a Jana Satinského*. In: n: *Zemědělské školství, výzkum a osvěta jako předpoklad hospodářského a sociálního rozvoje venkova v 19. a 20. století: sborník příspěvků z mezinárodní konference věnované památce Samuela Cambela*. Uherské Hradiště 2004.
- ŠULEŘ, Oldřich: *Laskavé podobizny. Zapomínání a zapomenutí literáti ze Slezska a severní Moravy*. Ostrava 2005.

- TOMÁŠKOVÁ, Zdeňka: *Ortel samoty: vzpomínky sekretářky Petra Bezruče*. Brno 2003.
- TOMEČKOVÁ, Lenka: *Valentin Držkovic (1888–1969) a české sociální malířství*. Bakalářská diplomová práce, Univerzita Palackého, Olomouc 2010.
- URBANEC Jiří: *Iniciátor a kritik literárního dění Drahomír Šajtar*. *Vlastivědné listy Slezska a severní Moravy* 38, 2012, č. 2, s. 40–41.
- VÁLKA, Miroslav: *Jaroslav Kramářik (1923–1974)*. Strážnice 1998. (Online: <http://revue.nul.k.cz/pdf/bibliografie/Kramarik.pdf>, stav k 1. 7. 2020).
- VAŠEK, Adolf Emil: *K našim nárokům na horní Slezsko*. Brno 1947.
- VLAŠÍNOVÁ, *Drahomíra: (O)hlasý žen v české kultuře – Ludmila Hořká, Hořký život – hořké jméno, Portrét spisovatelky Ludmily Hořké*. Opava 2017.

| Tištěné prameny:

- ROHEL, Jan: *Desatero mého života, svazek 1*. [Ostrava 1985–1987, nepublikovaný strojopis].

| Archivní prameny:

Archiv města Ostravy

fond Adamus Alois

fond Dušek Oldřich

fond Martínek Vojtěch

fond Rohel Jan

Slezské zemské muzeum

podsbírka Novodobé dějiny

podsbírka Písemnosti a tisky

podsbírka Slezský ústav

Zemský archiv v Opavě

fond Moravskoslezský zemský národní výbor, expozitura v Ostravě

fond Národní jednota východomoravská - oblastní správa Moravská Ostrava

fond Severomoravský krajský národní výbor Ostrava

fond Slezská Grafia, a. s. Opava

fond Slezská matice osvěty lidové Slezská Ostrava

| Výpovědi pamětníků:

- Rozhovor editora s Petrem Rohlem 20. 8. 2019